

Jutlus – Jh 6:26-27

Lääne praostkonna sinod, Kullamaa kirik

30. Märts 2017

Urmas Viilma

Selle nädala teema kirikukalendris on "Eluleib" ja nädala evangeeliumitekst on Johannese evangeeliumi 6 peatüki algusest, kus Jeesus toidab imeliselt 5000 meest. Tänapäevase jutluse aluseks olen valinud mõned salmid sellele evangeeliumi sündmusele järgnevate salmide hulgast.

“²⁶ Jeesus ütles neile: „Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, te ei otsi mind mitte sellepärast, et te nägite tunnustähti, vaid et te sõite leiba ja teie kõhud said täis. ²⁷ Ärge nõutage rooga, mis hävib, vaid rooga, mis püsib igaveseks eluks. ³⁵„Mina olen eluleib. Kes minu juurde tuleb, see ei nälgigi iialgi, ja kes minusse usub, see ei janune enam iialgi.” (Jh 6:26-27,35)

Meile tuttavas 5000 mehe toitmise loos oli üks imelisemaid asju see, et viiest odrালেivast kõhu täis söönutest jäi üle veel 12 korvitäit palukesi.

See täendab, et Jumal mõõdab meile igapäevaselt palju rohkem välja, kui meile vaja on. Ta annab jätkuvalt igapäevaselt kogu inimkonnale kõike, mida inimene vajab piiramatult. Ta ei mõõda mulle oma armu välja toidukordades ja grammides nagu mina oma tõukoerast lemmikloomale. Jumala arm ja hoolitsus inimese eest on mõõtuks ja piirideta. Jumal usaldab inimest, eeldades, et inimene tarvitab nii palju, kui ta tegelikult vajab ning oleks sealjuures tänulik. Mida inimene, aga teeb? Ta võtab rohkem, kui vajab. Tarbib rohkem kui vajab. Osa inimesi võtab ka teiste jao, jättes ligimesed ilma.

Näeme, kuidas tarbime, kulutame ja raiskame oma kodus, oma riigis või kogu maailmas. Vähem on neid, kellel jääb üle kui neid, kellel jääb puudu. See, mis ühel jääb üle, ei leia kergelt teed selleni, kellel jääb puudu. Enne jõuab ülejäänu prügimäele.

Tänuhinnast on reeglina enam neil, kel igapäevasest leivast on puudus ja vähem neil, kel igapäevasest leivast jääb üle. Oleme ju näinud, millise tänuhinnusega murrab näljane oma ainsat leivapalkest ja millise iseenesestmõistetavusega läheb suur osa kalli restorani ülejääkidest lihtsalt jäätmetünni.

Jeesuse õpetuses on aga midagi kõigile. Ajalik leib, olgu seda liiga vähe või ülejäävalt palju, ei taga igavest elu ei vaesele ega varakale. Kui keskendumine oma elus vaid kõhutäiele, jääme ilma tõelisest roast ja leivast.

Ilmselt oli enamik Jeesuse imelise toitumise viie tuhandest osalisest just haavatum osa ühiskonnast – kerjused, haiged, hulgused, ka lihtne külarahvas ja käsitöölised, kelle seas olid üksikud ülikud ja majanduslikult kindlustatud variserid. Hoolimata sellest ütleb Jeesus neile: „*Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, te ei otsi mind mitte sellepärast, et te nägite tunnustähti, vaid et te sõite leiba ja teie kõhud said täis*” ja ta jätkab: “*Ärge nõutage rooga, mis hävib, vaid rooga, mis püsib igaveseks eluks. Seda annab teile Inimese Poeg*” (Jh 6:26j).

Meil on vaja mõista, et igapäevane leib, mille pärast Meie Isa palveski palvetame, on see, mida vajame õnnelikuks eluks oma ajalikus maailmas. See on, mille eest peame ka igapäevaselt Jumalat tänama.

Igapäevase leivaga käigu ikka kaasas igapäevane tänu!

Igapäevane leib märgib toitu, ihukatet, peavarju, lähisuhteid, turvatunnet, õnne ja rahu, mida inimene igapäevaselt vajab. Tõepoolest, seda kõike me vajame, ja kui oleme ausad, siis valdavalt me seda kõike ka saame. Saame kindlasti vähemalt nii palju, et olla tänulikud. Kuid ikkagi on see kõigest kõhutäis, nagu Jeesus ütleb – roog, mis hävib (Jh 6:26)

Teame, et vesi ja leib on inimese eluspüsimise miinimum. Vangid pannakse vee ja leiva peale, sõja ja ikalduse korral mõõdetakse leiba ja vett mõõduga, kuid ainult veest ei piisa, et elus püsida, nagu ka ainult leivast mitte. Jumal hoidis Iisraeli rahvast kõrbeteekonnal mannaga elus. Jeesuse käest küsitakse, Moosese manna-imele viidates, millise tunnustähe teeb tema. Jeesus näeb, et rahvas polnud aru saanud, et kõrbemanna ei olnud midagi muud kui eluspüsimiseks piisav kõhutäis. See oli miinimum selleks, et hing püsiks sees! Tema on tulnud pakkuma maksimumi – eluleiba igavese elu tarvis!

Uskmatu rahvas taotlebki kõigest miinimumi – kõhutäit. Maailm taotleb sedasama miinimumi. Taotles Jeesuse päevil, taotleb ka täna. Selle miinimumi igatsemise juurde käib ka soov saada sellised juhid, kes garanteerivad parima kõhutäie.

Valmiste perioodil keskenduvad kõik erakonnad oma vaimislubadustes kõhutäie reklaamimisele. Valija valib selle, kelle kõhutäiepakett on isuäratavam. Rahva soov kroonida Jeesus kuningaks oli miinimumi taotlemine. *“Nüüd sai Jeesus aru, et nad tahavad tulla ja teda vägisi kuningaks teha, ja ta tõmbus mägedesse üksindusse.*

” (Jh 6:15), kirjutab Johannes. Jeesus oli 5000 meest

toites tõestanud oma suutlikkust garanteerida rahvale korralik kõhutäis, pealegi imeliselt viie odraleiva ja kahe kalaga. Kuid Jeesus ei olnud “peibutuspart” ega “valimismagnet”.

Ta ei pakkunud kõhutäit üheks valimisperioodiks, vaid igaveseks ajaks. „*Mina olen eluleib. Kes minu juurde tuleb, see ei nälgi iialgi, ja kes minusse usub, see ei jannune enam iialgi.*” (Jh 6:35)

Leib saab toiduks alles sel hetkel, kui teda murtakse. Jeesus saab eluleivaks, kui ta inimeste pattude eest risti lüüakse! Nõnda ei ole Jeesus Kristus meie igapäevane leib, vaid igavene leib – elav eluleib! Ta ise ütleb: “*Mina olen taevast alla tulnud elav leib. Kui keegi sööb seda leiba, siis ta elab igavesti; ja leib, mille mina annan, on minu liha; ma annan selle maailma elu eest.*” (Jh 6:51)

Aamen